

Opinie o prezydencie Andrzeju Dudzie w połowie kadencji

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 10 stycznia 2018 roku



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Urząd prezydenta cieszy się wśród Polaków wyjątkowo dużym prestiżem. Osoby piastujące ten urząd podczas jego pełnienia zyskiwały zwykle duże zaufanie społeczne (choć potem, po zakończeniu kadencji, różnie bywało). Bieżąca ocena działalności urzędujących prezydentów, poza jednym wyjątkiem¹, była zwykle zdecydowanie pozytywna.

Również obecny prezydent Andrzej Duda cieszy się dużym zaufaniem społecznym, pozytywnie oceniane są także podejmowane przez niego decyzje i działania. W styczniu br. dobre oceny jego działalności ponad dwukrotnie przeważały nad opiniami negatywnymi (odpowiednio 66% i 27%)². Właściwie od początku kadencji i obecnie prezydent Duda jest politykiem mającym największe zaufanie społeczne spośród całej klasy politycznej. W styczniu zaufanie do niego zadeklarowało niemal trzy czwarte respondentów (73%), a nieufność jedynie nieco ponad jedna szóstą (17%).

Na początku lutego mija połowa kadencji obecnej głowy państwa. Podobnie jak w przypadku poprzednich prezydentur zapytaliśmy Polaków o szczegółowe oceny działalności Andrzeja Dudy na tym stanowisku, a także o ocenę jego dotychczasowej prezydentury na tle poprzednich prezydentów.

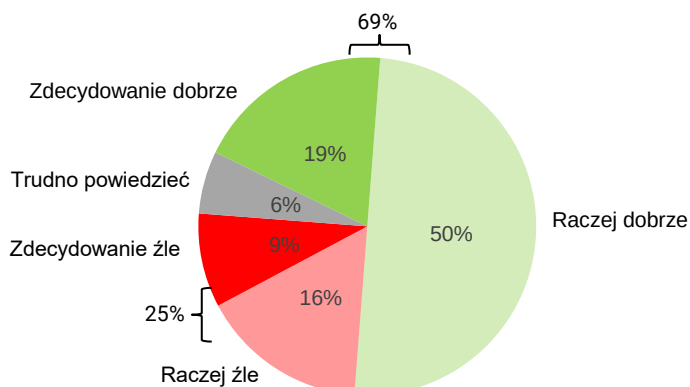
OGÓLNA OCENA ANDRZEJA DUDY JAKO PREZYDENTA

Wysoki poziom społecznego zaufania do prezydenta Andrzeja Dudy, znajdujący potwierdzenie w naszych comiesięcznych badaniach, a także pozytywne oceny jego działalności korespondują z przekonaniem, że jako głowa państwa dobrze wypełnia swoje obowiązki. Ponad dwie trzecie badanych (69%) jest zdania, że Andrzej Duda dobrze sprawdza się jako prezydent (choć połowa jest o tym przekonana tylko w stopniu umiarkowanym), jedna czwarta (25%) uważa, że nie wypełnia on swoich obowiązków należycie.

¹ Jedynie w ocenach działalności prezydenta Lecha Kaczyńskiego, poza pierwszym pomiarem, przez cały pozostały okres sprawowania przez niego władzy oceny negatywne przeważały nad pozytywnymi.

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (332) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 9–17 stycznia 2018 roku na liczącej 951 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda dobrze czy też źle wykonuje swoje obowiązki?

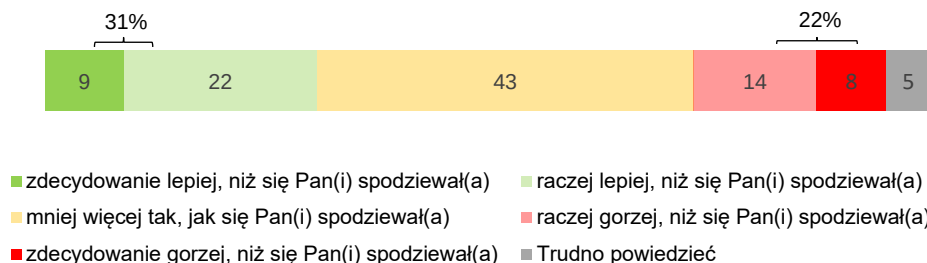


Prezydent Andrzej Duda jest najlepiej oceniany przez respondentów gorzej wykształconych (z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym), najstarszych wiekiem (powyżej 65 roku życia), mieszkających na wsi, o najniższych dochodach (poniżej 649 zł na osobę w rodzinie), często uczestniczących w praktykach religijnych (raz w tygodniu lub częściej), deklarujących prawicowe poglądy polityczne. W grupach społeczno-zawodowych dobre zdanie o jego pracy mają najczęściej rolnicy, robotnicy niewykwalifikowani, renciści, uczniowie i studenci oraz gospodynie domowe. W tych kategoriach respondentów co najmniej trzy czwarte badanych uważa, że prezydent Andrzej Duda dobrze wykonuje swoje obowiązki. Relatywnie najbardziej krytyczne pozostają natomiast osoby o lewicowych poglądach politycznych, w ogóle nieuczestniczące w praktykach religijnych, mieszkańcy największych miast, respondenci z wyższym wykształceniem, a w kategoriach społeczno-zawodowych – ankietowani pracujący na własny rachunek oraz kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem. W tych grupach od dwóch piątych do połowy negatywnie ocenia pracę i wywiązywanie się z obowiązków przez prezydenta Andrzeja Dudę (zob. tabelę aneksową 1).

Polacy nie czują się jakoś specjalnie zaskoczeni sposobem sprawowania urzędu przez Andrzeja Dudę. Największy odsetek badanych uważa, że prezydent Duda pełni swój urząd mniej więcej tak, jak tego oczekiwali (43%). Wśród pozostałych respondentów przeważają odczucia pozytywne: niespełna jedna trzecia jest zdania, że Andrzej Duda okazał się lepszym prezydentem, niż się spodziewali (31%). W mniejszości zaś są ci, którzy czują się rozczarowani i sądzą, że sprawuje on swój urząd gorzej, niż można było oczekiwać (22%) – zob. tabelę aneksową 2.

CBOS

RYS. 2. Czy, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda sprawuje urząd prezydenta:

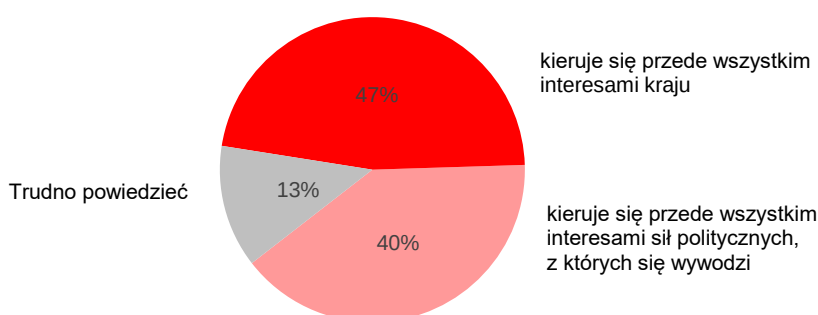


Obecny układ polityczny, w którym prezydent wywodzi się z ugrupowania tworzącego rząd, nie jest w naszej najnowszej historii normą – zdarzały się sytuacje, w których prezydent nie był związany politycznie z rządzącą większością. Zapytaliśmy ankietowanych, czy prezydentowi Andrzejowi Dudzie udało się wyzwolić z więzów partyjnych i kierować się w swym działaniu wyłącznie dobrem kraju.

Niespełna połowa ankietowanych (47%) jest zdania, że sprawując swój urząd prezydent Andrzej Duda przy podejmowaniu decyzji kieruje się przede wszystkim interesami kraju, nie zaś sił politycznych, z których się wywodzi. Niewiele mniejszy odsetek – dwie piąte badanych ma przeciwne zdanie na ten temat i uważa, że prezydent pozostał politykiem partyjnym i w swym działaniu bierze pod uwagę przede wszystkim interesy środowiska politycznego, z którym jest związany (40%) – zob. tabelę aneksową 3.

CBOS

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda sprawując swój urząd, przy podejmowaniu decyzji:



Pozytywnie o politycznych intencjach w działaniach prezydenta wypowiada się ponad połowa respondentów starszych wiekiem (powyżej 55 roku życia), słabo wykształconych (z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym), uczestniczących w praktykach religijnych co najmniej raz w tygodniu, o prawicowych poglądach politycznych. W grupach społeczno-zawodowych o jego bezstronności najczęściej są przekonani robotnicy niewykwalifikowani, renciści, gospodynie domowe oraz osoby bezrobotne.

Natomiast przekonanie, że prezydent Andrzej Duda w swych działaniach kieruje się przede wszystkim interesami sił politycznych, z których się wywodzi, podziela ponad połowa mieszkańców dużych miast (powyżej 100 tys. mieszkańców), respondentów o lewicowych i centrowych poglądach politycznych, a w grupach zawodowych – kadra kierownicza i samodzielni specjaliści.

O zróżnicowaniu ocen politycznej bezstronności prezydenta Dudy w zależności od sytuacji socjalnej najlepiej świadczą różnice w deklarowanych dochodach. O tym, że w swych działaniach prezydent kieruje się on przede wszystkim interesami kraju, przekonana jest co najmniej połowa osób o dochodach niższych niż 2000 zł na osobę w rodzinie. Przeciwnego zdania na ten temat jest ponad połowa respondentów osiągających dochody powyżej 2000 zł *per capita*.

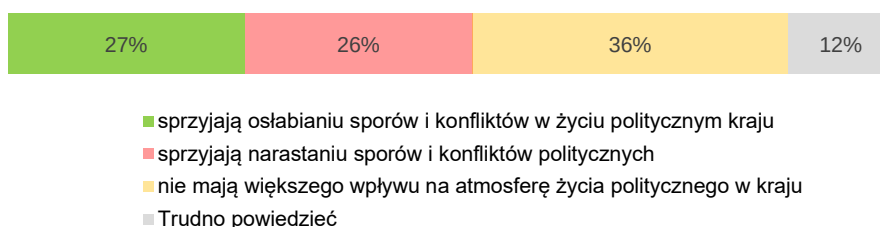
TABELA 1

Deklarowane dochody na jedną osobę w rodzinie	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda sprawując swój urząd, przy podejmowaniu decyzji:		
	kieruje się przede wszystkim interesami kraju	kieruje się przede wszystkim interesami sił politycznych, z których się wywodzi	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Do 649 zł	58	28	14
Od 650 zł do 999 zł	50	36	14
Od 1000 zł do 1399 zł	55	35	10
Od 1400 zł do 1999	51	38	11
2000 zł i więcej	38	55	7

Jeśli chodzi o wpływ prezydenta Andrzeja Dudy na atmosferę życia publicznego i politycznego w Polsce, to zdania na ten temat są podzielone. Podobne są odsetki respondentów przeświadczonych, że działania prezydenta tonują konflikty i spory w życiu publicznym (27%), jak tych, którzy są zdania, że przeciwnie – jego działania są konfliktogenne, sprzyjają narastaniu walki politycznej i sporów w życiu politycznym kraju (26%). Najlichniesza grupa – ponad jedna trzecia ankietowanych (36%) uważa, że jego działania nie mają w tym zakresie większego znaczenia i nie wpływają na atmosferę życia politycznego w kraju (zob. tabelę aneksową 4).

CBOS

RYS. 4. Jak Pan(i) sądzi, czy działania prezydenta Andrzeja Dudy:

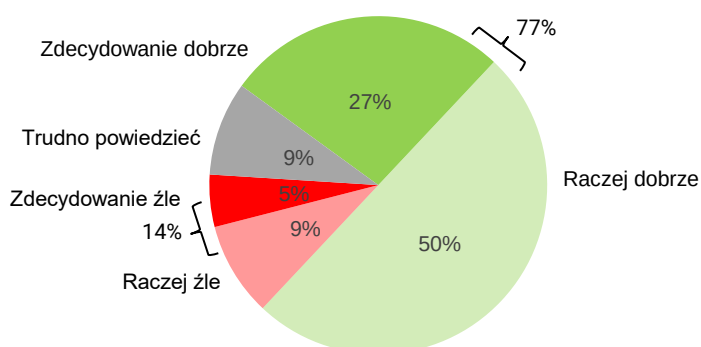


OCENA POSZCZEGÓLNYCH DZIEDZIN DZIAŁALNOŚCI ANDRZEJA DUDY JAKO PREZYDENTA

Zdecydowana większość respondentów (77%) uważa, że obecny prezydent dobrze reprezentuje Polskę za granicą. Przeciwnego zdania na ten temat jest jedynie 14% badanych – zob. tabelę aneksową 5.

CBOS

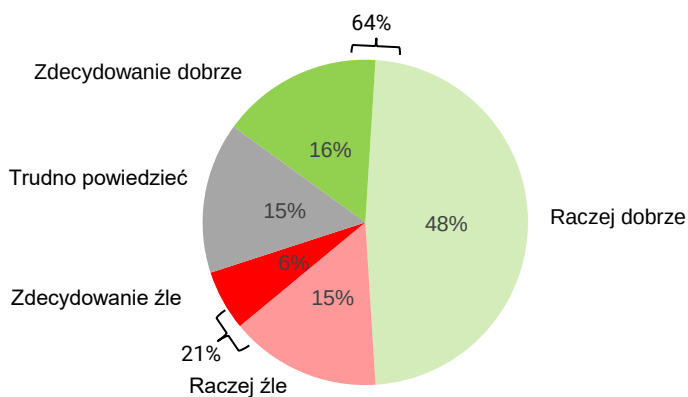
RYS. 5. Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda dobrze czy też źle reprezentuje Polskę za granicą?



W zgodnej opinii badanych prezydent Duda nie tylko dobrze reprezentuje nasz kraj za granicą, również prowadzona przez niego polityka zagraniczna jest oceniana pozytywnie, choć już nie tak bardzo jednoznacznie. Niespełna dwie trzecie ankietowanych dobrze ocenia działania prezydenta na polu polityki zagranicznej (64%), krytycznie ocenia je jedna piąta ankietowanych (21%) – zob. tabelę aneksową 6.

CBOS

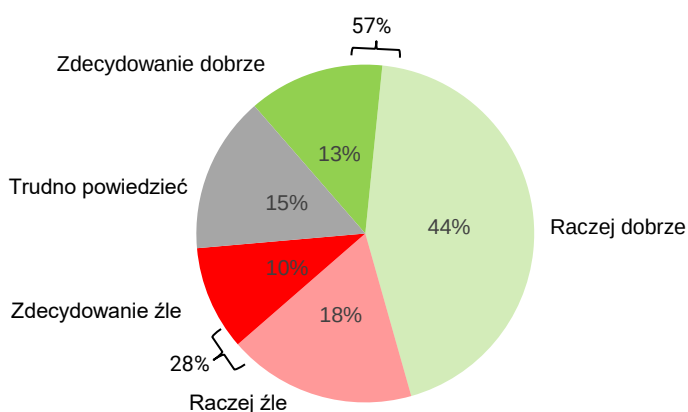
RYS. 6. Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie polityki zagranicznej?



Ponad połowa badanych dobrze ocenia działalność prezydenta Dudy jako zwierzchnika sił zbrojnych (57%), nieco ponad jedna czwarta jest przeciwnego zdania na ten temat (28%) – zob. tabelę aneksową 7. Minimalnie słabsze oceny działalności prezydenta Dudy w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa kraju, niż w przypadku polityki zagranicznej, mogą być związane z nagłośnionym w mediach konfliktem między prezydentem a byłym już szefem MON Antonim Macierewiczem.

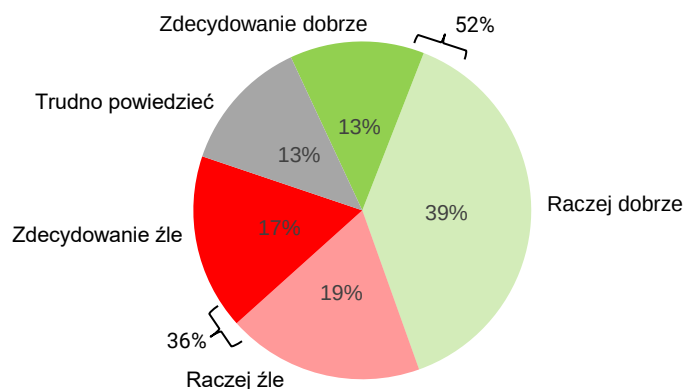
CBOS

RYS. 7. Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa kraju – jako zwierzchnika sił zbrojnych?



Najbardziej kontrowersyjną dziedziną działalności prezydenta Andrzeja Dudy jest kwestia przestrzegania obowiązującej konstytucji. Zgodnie z artykułem 126 ust. 2 Konstytucji RP prezydent czuwa nad jej przestrzeganiem. Zdaniem dużej części środowiska prawniczego kilka ustaw przyjętych przez parlament i podpisanych przez prezydenta Dudę było niezgodnych z obowiązującą ustawą zasadniczą. Mimo krytycznych opinii specjalistów ponad połowa dorosłych Polaków pozytywnie ocenia działania prezydenta w dziedzinie stanowionego w Polsce prawa (52%). Krytyczną opinię wobec działalności prezydenta Dudy jako strażnika konstytucji wyraża ponad jedna trzecia ankietowanych (36%) – zob. tabelę aneksową 8.

RYS. 8. Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie **stanowionego w Polsce prawa – jako strażnika konstytucji**?



Częściej pozytywnie o prezydencie jako strażniku konstytucji skłonni są wypowiadać się mężczyźni (56%) niż kobiety (48%). Relatywnie najlepiej jego działania w dziedzinie stanowionego w Polsce prawa oceniają osoby o prawicowych poglądach politycznych (76%), kilka razy w tygodniu biorące udział w praktykach religijnych (73%), a także uczestniczący w nich raz w tygodniu (61%) oraz mieszkańcy wsi (61%) i miast średniej wielkości, od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców (54%). Oceny prezydenta w tym zakresie wyraźnie różnicuje wykształcenie badanych: większość osób z wykształceniem średnim lub niższym pozytywnie ocenia działania Andrzeja Dudy w zakresie stanowionego prawa, natomiast ponad połowa respondentów z wyższym wykształceniem jest zdania, że aktualny prezydent źle wypełnia rolę strażnika konstytucji.

TABELA 2

Wykształcenie	Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie stanowionego w Polsce prawa – jako strażnika konstytucji?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
– podstawowe / gimnazjalne	57	22	21
– zasadnicze zawodowe	60	27	13
– średnie	52	37	11
– wyższe	40	52	9

W grupach społeczno-zawodowych pozytywną opinię o tym aspekcie działalności prezydenta mają najczęściej rolnicy (72%), gospodynie domowe (66%) oraz renciści (62%), natomiast najbardziej krytycznie wypowiadają się osoby pracujące na własny rachunek (52%) oraz przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem (50%). Poza wykształceniem krytycyzmowi w tym zakresie sprzyja także zamieszkiwanie w największych miastach – powyżej 500 tys. mieszkańców (62%), a przede wszystkim lewicowe poglądy polityczne (71%) oraz nieuczestniczenie w praktykach religijnych (64%).

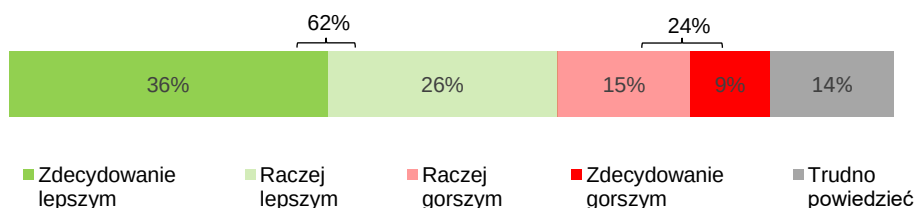
PREZYDENT ANDRZEJ DUDA NA TLE SWOICH POPRZEDNIKÓW

Sprawdziliśmy, jak prezydent Andrzej Duda jest oceniany na tle swoich poprzedników wybieranych również w wyborach powszechnych – Lecha Wałęsy, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego i Bronisława Komorowskiego.

Zdaniem Polaków prezydent Andrzej Duda sprawując najwyższy urząd w państwie sprawdza się lepiej niż jego poprzednik na tym stanowisku – Bronisław Komorowski (62% wskazań, że jest lepszym prezydentem). W opinii ponad połowy badanych Andrzej Duda jest także lepszym prezydentem niż Lech Wałęsa (56%) i Aleksander Kwaśniewski (53%). Relatywnie najwięcej wątpliwości badani mają w przypadku zestawienia Andrzeja Dudy z tragicznie zmarłym w katastrofie pod Smoleńskiem Lechem Kaczyńskim – jednak i w tym przypadku większa część (47%) jest zdania, że Andrzej Duda jest lepszym prezydentem, niż był nim Lech Kaczyński, tylko 26% badanych uważa – że gorszym.

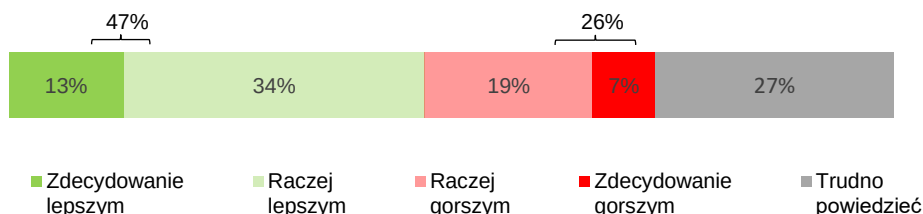
CBOS

RYS. 9. Czy, ogólnie rzecz biorąc, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda jest lepszym czy gorszym prezydentem od **Bronisława Komorowskiego**?



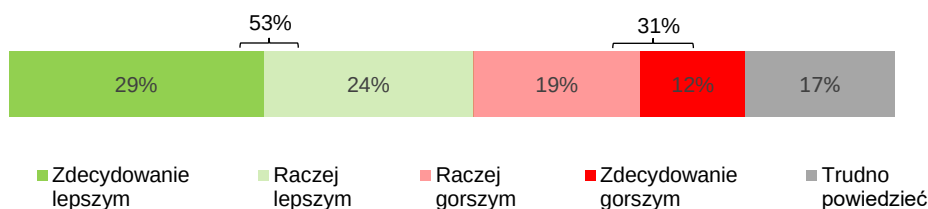
CBOS

RYS. 10. Czy, ogólnie rzecz biorąc, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda jest lepszym czy gorszym prezydentem od **Lecha Kaczyńskiego**?



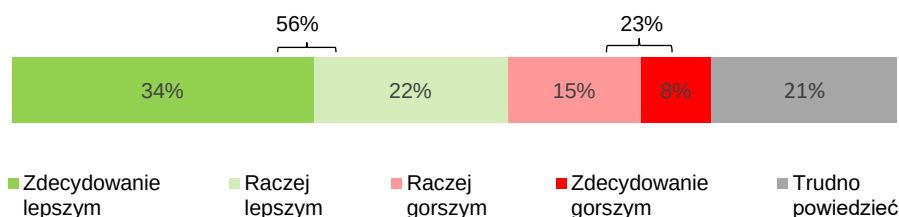
CBOS

RYS. 11. Czy, ogólnie rzecz biorąc, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda jest lepszym czy gorszym prezydentem od Aleksandra Kwaśniewskiego?



CBOS

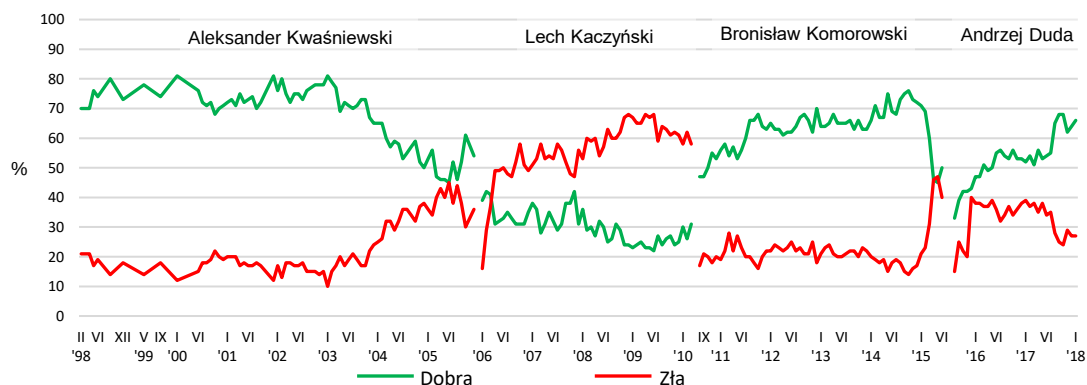
RYS. 12. Czy, ogólnie rzecz biorąc, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda jest lepszym czy gorszym prezydentem od Lecha Wałęsy?



Lech Kaczyński był jedynym prezydentem, w ocenach którego podczas pełnienia przezeń urzędu prezydenta noty negatywne przeważały nad pozytywnymi³. Wszyscy pozostali należeli podczas pełnienia urzędu do najlepiej ocenianych polityków. W połowie obu kadencji Aleksandra Kwaśniewskiego pozytywne oceny jego działalności jako prezydenta przekraczały 70% wskazań, a w przypadku Bronisława Komorowskiego – 60%. O pamięci społecznej, poza wpływem bieżącej polityki, najwyraźniej zdecydowało pogorszenie opinii, aż do zrównania ocen pozytywnych i negatywnych w końcówkach ich urzędowania.

³ Por. komunikat CBOS „Opinie o działalności Sejmu, Senatu i prezydenta”, styczeń 2018 (oprac. R. Boguszewski), s. 3.

RYS. 13. Oceny działalności prezydenta



OCENY PREZYDENTA ANDRZEJA DUDY WŚRÓD JEGO WYBORCÓW ORAZ WŚRÓD ZWOLENNIKÓW BRONISŁAWA KOMOROWSKIEGO

O politycznej logice, którą kierują się badani odpowiadając na pytania ankietowanych najlepiej świadczy rozkład odpowiedzi na pytanie o ogólną ocenę dotychczasowej działalności prezydenta Andrzeja Dudy – o pozytywne zaskoczenie lub rozczarowanie sposobem sprawowania przez niego urzędu prezydenta. Najbardziej rozczarowani okazują się bowiem wyborcy jego konkurenta z II tury wyborów, Bronisława Komorowskiego, spośród których ponad połowa deklaruje, że Andrzej Duda sprawuje władzę gorzej, niż się spodziewali. A przecież logicznie rzecz biorąc, głosując na Bronisława Komorowskiego raczej nie wiązali z prezydenturą Andrzeja Dudy jakichś wielkich nadziei. Wyjaśnieniem może być fakt, że w tak skonstruowanym i zadawanym od lat pytaniu, odpowiedź „rządzi gorzej niż się spodziewał(a)em” stanowi jedyną możliwość wyrażenia negatywnego stosunku do urzędującego prezydenta. Zatem bieżące oceny w tym wypadku zacierają prawdziwy obraz przedwyborczych oczekiwań i nadziei.

Można przyjąć, że deklaracje wyborców Andrzeja Dudy oraz osób niegłoszących w większym stopniu odzwierciedlają prawdziwą ocenę jego działalności w połowie kadencji. Wyborcy Andrzeja Dudy czują się niemal równie często pozytywnie zaskoczeni sposobem sprawowania urzędu prezydenta przez Andrzeja Dudę (47%), co uważają, że rządzi mniej więcej tak, jak tego oczekiwali (45%). Osoby niegłoszące minimalnie częściej czują się pozytywnie zaskoczone niż rozczarowane prezydenturą Andrzeja Dudy, choć zdecydowanie najliczniej deklarują, że sprawuje on swój urząd mniej więcej tak, jak oczekiwali.

TABELA 3

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku?	Czy, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda sprawuje urząd prezydenta:			
	lepiej, niż się Pan(i) spodziewał(a)	mniej więcej tak, jak się Pan(i) spodziewał(a)	gorzej, niż się Pan(i) spodziewał(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Na Andrzeja Dudę	47	45	6	3
Na Bronisława Komorowskiego	6	36	56	2
Nie głosował(a)m	26	46	19	9

Wyborcy Andrzeja Dudy z II tury wyborów prezydenckich niemal powszechnie są zdania, że ich kandydat bardzo dobrze sprawdza się w roli Prezydenta RP (93%). Niepełna trzy czwarte uważa, że w swych działaniach kieruje się przede wszystkim interesem kraju (73%), a nie interesem swojego środowiska politycznego. Zdaniem ponad dwóch piątych jego działalność sprzyja osłabianiu sporów i konfliktów w życiu politycznym kraju (43%) lub w ogóle nie ma na nie przełożenia (36%).

TABELA 4

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku?	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda dobrze czy też źle wykonuje swoje obowiązki?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Na Andrzeja Dudę	93	4	3
Na Bronisława Komorowskiego	26	71	3
Nie głosował(a)m	67	22	11

TABELA 5

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku?	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda sprawując swój urząd, przy podejmowaniu decyzji:		
	kieruje się przede wszystkimi interesami kraju	kieruje się przede wszystkimi interesami sił politycznych, z których się wywodzi	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Na Andrzeja Dudę	73	20	7
Na Bronisława Komorowskiego	9	87	4
Nie głosował(a)m	38	37	25

TABELA 6

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku?	Jak Pan(i) sądzi, czy działania prezydenta Andrzeja Dudy:			
	sprzyjają osłabianiu sporów i konfliktów w życiu politycznym kraju	sprzyjają narastaniu sporów i konfliktów politycznych	nie mają większego wpływu na atmosferę życia politycznego w kraju	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Na Andrzeja Dudę	43	12	36	10
Na Bronisława Komorowskiego	7	56	32	6
Nie głosował(a)m	20	24	38	18

Z kolei, jak można było przypuszczać, wśród zwolenników Bronisława Komorowskiego przeważają opinie krytyczne. Zdecydowana większość elektoratu byłego prezydenta uważa, że Andrzej Duda w swych działaniach kieruje się przede wszystkim interesem swojego środowiska politycznego (87%). Większość zwolenników byłego prezydenta jest zdania, że obecna głowa państwa swymi decyzjami i działaniami przyczynia się do wzrostu poziomu konfliktów i sporów politycznych w społeczeństwie (56%).

Wyborcy Andrzeja Dudy powszechnie podzielają opinię, że ich faworyt dobrze reprezentuje nasz kraj za granicą (94%). Niewiele mniejszy odsetek pozytywnie ocenia jego działania w zakresie polityki zagranicznej (88%). Niemal cztery piąte ma dobre zdanie na temat działalności obecnego prezydenta w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa kraju (79%). Cztery piąte uważa, że sprawdził się jako strażnik konstytucji – podejmował słuszne decyzje i działania w dziedzinie legislacji (80%).

TABELA 7

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku?	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda dobrze czy też źle reprezentuje Polskę za granicą?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Na Andrzeja Dudę	94	3	3
Na Bronisława Komorowskiego	46	41	13
Nie głosował(a)m	75	12	13

TABELA 8

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku?	Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie polityki zagranicznej?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Na Andrzeja Dudę	88	4	8
Na Bronisława Komorowskiego	28	56	16
Nie głosował(a)m	56	20	25

TABELA 9

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku?	Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa kraju – jako zwierzchnika sił zbrojnych?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Na Andrzeja Dudę	79	10	11
Na Bronisława Komorowskiego	28	62	10
Nie głosował(a)m	46	28	26

TABELA 10

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku?	Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie stanowionego w Polsce prawa – jako strażnika konstytucji?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Na Andrzeja Dudę	80	14	7
Na Bronisława Komorowskiego	11	84	4
Nie głosował(a)m	42	33	25

Wśród zwolenników Bronisława Komorowskiego opinie na temat sposobu reprezentowania Polski na arenie międzynarodowej przez obecnego prezydenta są podzielone – nieco większy odsetek wyborców Bronisława Komorowskiego uważa, że prezydent Andrzej Duda dobrze nas reprezentuje za granicą (46%), niż sądzi, że robi to źle (41%). Jednak nie przekłada się to na ocenę jego polityki zagranicznej – większość wyborców Bronisława Komorowskiego ocenia ją krytycznie (56% opinii negatywnych). Podobnie krytycznie oceniane są działania prezydenta w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa kraju (62%). Jednak najbardziej negatywnie zwolennicy Bronisława Komorowskiego wypowiadają się

o działalności Andrzeja Dudy w dziedzinie prawodawstwa – aż 84% uważa, że zupełnie nie sprawdził się on jako strażnik konstytucji.

Osoby niegłosujące w II turze wyborów prezydenckich, które można tu traktować jako grupę kontrolną, mają podzielone opinie na temat priorytetów w działaniach prezydenta – taki sam odsetek uważa, że kieruje się w nich przede wszystkim interesem kraju (38%), jaki jest zdania, że przede wszystkim strzeże interesów swojego środowiska politycznego i rządzącej partii (37%). W tej grupie respondentów podzielone są również opinie na temat wpływu działań prezydenta Dudy na poziom napięcia politycznego w społeczeństwie – nieco większy odsetek uważa, że jego wypowiedzi i działania sprzyjają narastaniu sporów i konfliktów (24%), niż sądzi, że je tonują (20%).

Jednocześnie osoby niegłosujące uważają, że prezydent Andrzej Duda dobrze reprezentuje Polskę na arenie międzynarodowej (75%), a także mają pozytywną opinię na temat działalności prezydenta w dziedzinie polityki zagranicznej (56%) oraz jako zwierzchnika sił zbrojnych (46%). Nawet w kontrowersyjnie ocenianym wymiarze prawa nieco większa liczba niegłosujących ocenia jego decyzje i działania pozytywnie (42%), niż sądzi, że w tej dziedzinie się nie sprawdził (33%).

Zdecydowana większość wyborców Andrzeja Dudy uważa, że ich faworyt jest lepszym prezydentem od wszystkich poprzedników – przede wszystkim poprzedzającego go na tym urzędzie Bronisława Komorowskiego (91%), ale także Lecha Wałęsy i Aleksandra Kwaśniewskiego (odpowiednio 82% i 81%). Najmniej zdecydowanie wyborcy Andrzeja Dudy są przekonani o wyższości jego prezydentury nad prezydenturą Lecha Kaczyńskiego (61%).

Z kolei głosujący na Bronisława Komorowskiego uważają, że Andrzej Duda okazał się gorszym prezydentem od swego bezpośredniego poprzednika, a ich kandydata na kolejną kadencję (72%). W ich ocenie jest również gorszym prezydentem od Aleksandra Kwaśniewskiego (77%) i Lecha Wałęsy (61%). Jedynie w przypadku porównania z Lechem Kaczyńskim mieli co do tego pewne wątpliwości, choć i tak nieco większa grupa stwierdziła że Andrzej Duda jest gorszym prezydentem niż tragicznie zmarły Lech Kaczyński (30%), niż była przeciwnego zdania na ten temat (23%).

Osoby niegłosujące uznały, choć nie tak jednoznacznie jak jego wyborcy, że prezydent Andrzej Duda jest lepszym prezydentem od wszystkich swoich poprzedników.

TABELA 11

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku?	Czy ogólnie rzecz biorąc, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda jest lepszym czy gorszym prezydentem od Bronisława Komorowskiego ?		
	Lepszym	Gorszym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Na Andrzeja Dudę	91	3	6
Na Bronisława Komorowskiego	12	72	16
Nie głosował(a)m	58	21	22

TABELA 12

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich w 2010 roku?	Czy ogólnie rzecz biorąc, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda jest lepszym czy gorszym prezydentem od Lecha Wałęsy ?		
	Lepszym	Gorszym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Na Andrzeja Dudę	82	5	13
Na Bronisława Komorowskiego	20	61	19
Nie głosował(a)m	46	23	32

TABELA 13

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku?	Czy ogólnie rzecz biorąc, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda jest lepszym czy gorszym prezydentem od Aleksandra Kwaśniewskiego ?		
	Lepszym	Gorszym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Na Andrzeja Dudę	81	9	11
Na Bronisława Komorowskiego	11	77	12
Nie głosował(a)m	44	29	27

TABELA 14

Na kogo głosował(a) Pan(i) w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku?	Czy ogólnie rzecz biorąc, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda jest lepszym czy gorszym prezydentem od Lecha Kaczyńskiego ?		
	Lepszym	Gorszym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Na Andrzeja Dudę	61	14	26
Na Bronisława Komorowskiego	23	30	47
Nie głosował(a)m	44	22	33

OPINIE O PREZYDENCIE W ELEKTORATACH PARTYJNYCH

O podziale wśród Polaków opinii na temat ocen pierwszej połowy prezydentury Andrzeja Dudy świadczą również różnicowania ocen w elektoratach partyjnych. Prezydent Duda jest oceniany jednoznacznie pozytywnie tylko przez zadeklarowanych wyborców partii, z której się wywodzi, czyli PiS. Podzielone są jedynie opinie co do tego, czy jakością swojej prezydentury pozytywnie zaskoczył (49%) czy też rządzi zgodnie z przewidywaniami (46%). We wszystkich pozostałych wymiarach opinie są zdecydowanie pozytywne.

TABELA 15

Potencjalne elektoraty partii politycznych	Czy, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda sprawuje urząd prezydenta:			
	lepiej, niż się Pan(i) spodziewał(a)	mniej więcej tak, jak się Pan(i) spodziewał(a)	gorzej, niż się Pan(i) spodziewał(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS	49	46	4	1
PO	13	36	51	0
PSL	35	35	22	9
Kukiz'15	35	57	8	0
Nowoczesna	15	31	54	0
Niezdeterminowani, na kogo głosować	17	42	30	12
Niegłosujący	26	48	17	9

Poza zwolennikami PiS pozytywnie zaskoczeni prezydenturą Andrzeja Dudy w największym stopniu okazali się wyborcy Kukiz'15 oraz PSL, a także osoby bierne politycznie, niegłosujące. Z kolei najczęściej jako rozczarowani deklarowali się zwolennicy PO, Nowoczesnej, a także wyborcy niezdecydowani, na kogo głosować.

Wyborcy ugrupowania Kukiz'15, PSL oraz osoby bierne politycznie w zdecydowanej większości uważają, że prezydent Andrzej Duda dobrze wykonuje swoje obowiązki. Pogląd ten w większej części podzielają także osoby chcące wziąć udział w wyborach, ale niezdecydowane, na kogo głosować. Natomiast trzy piąte wyborców PO oraz Nowoczesnej uważa, że Andrzej Duda źle wywiązuje się z obowiązków Prezydenta RP.

TABELA 16

Potencjalne elektoraty partii politycznych	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda dobrze czy też źle wykonuje swoje obowiązki?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	96	2	2
PO	37	60	3
PSL	79	13	8
Kukiz'15	72	19	8
Nowoczesna	35	63	3
Niezdecydowani, na kogo głosować	47	41	12
Niegłosujący	71	20	9

Równie często jak wyborcy PiS są przekonani o podporządkowaniu działań prezydenta Dudy przede wszystkim interesowi kraju (83%), zwolennicy PO i Nowoczesnej wyrażają pogląd, że prezydent Duda służy przede wszystkim interesom swojego ugrupowania (odpowiednio 85% i 80%). Wyborcy PSL, a także niezdecydowani, na kogo głosować, w większości również podzielają ten ostatni pogląd, natomiast ponad połowa sympatyków ruchu Kukiz'15 skłonna jest zgodzić się z wyborcami PiS. Także osoby bierne politycznie minimalnie częściej uważają, że w swych decyzjach i działaniach prezydent Duda kieruje się przede wszystkim interesem kraju, niż sądzą, że są one motywowane interesami jego macierzystej partii politycznej.

TABELA 17

Potencjalne elektoraty partii politycznych	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda sprawując swój urząd, przy podejmowaniu decyzji:		
	kieruje się przede wszystkim interesami kraju	kieruje się przede wszystkim interesami sił politycznych, z których się wywodzi	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	83	10	7
PO	11	85	4
PSL	36	60	4
Ruch Kukiz'15	57	35	8
Nowoczesna	12	80	8
Niezdecydowani, na kogo głosować	23	58	19
Niegłosujący	41	36	23

Ponad połowa wyborców PiS uważa, że działalność prezydenta służy łagodzeniu sporów i konfliktów w naszym życiu politycznym, z kolei wyborcy PO i Nowoczesnej w większości uważają, że jest wręcz przeciwnie – jego polityka sprzyja narastaniu sporów i konfliktów politycznych w życiu społecznym. Pod tym względem krytycznie na działania prezydenta zapatrują się także wyborcy niezdecydowani, na kogo głosować. Niewielką przewagę opinii krytycznych widać także w elektoratach ugrupowania Kukiz'15 oraz PSL.

TABELA 18

Potencjalne elektoraty partii politycznych	Jak Pan(i) sądzi, czy działania prezydenta Andrzeja Dudy:			
	sprzyjają osłabianiu sporów i konfliktów w życiu politycznym kraju	sprzyjają narastaniu sporów i konfliktów politycznych	nie mają większego wpływu na atmosferę życia politycznego w kraju	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS	52	9	33	6
PO	9	59	26	6
PSL	8	12	60	20
Kukiz'15	5	16	65	14
Nowoczesna	15	58	23	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	15	36	38	12
Niegłosujący	20	22	36	22

Wszystkie elektoraty, a także osoby niezdecydowane, na kogo głosować, i bierne politycznie w mniejszym lub większym stopniu zgodne są co do tego, że prezydent Duda dobrze reprezentuje Polskę za granicą. Jednak można domniemywać, że chodzi przede wszystkim o funkcje reprezentacyjne, bowiem już co do oceny polityki zagranicznej – w zakresie, w jakim może ją kształtować prezydent – opinie nie są zgodne.

TABELA 19

Potencjalne elektoraty partii politycznych	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda dobrze czy też źle reprezentuje Polskę za granicą?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	97	1	3
PO	54	32	14
PSL	88	4	8
Kukiz'15	84	11	5
Nowoczesna	64	28	8
Niezdecydowani, na kogo głosować	62	21	17
Niegłosujący	73	13	14

Politykę zagraniczną prezydenta Dudy zdecydowanie pozytywnie ocenia elektorat PiS, w większości pozytywnie oceniają ją także wyborcy PSL i Kukiz'15 oraz osoby bierne politycznie, niewybierające się na wybory. Częściej pozytywnie niż negatywnie wypowiadają się na ten temat również sympatycy Nowoczesnej oraz wyborcy niezdecydowani, na kogo głosować – choć w tym przypadku oceny są bardziej ambiwalentne. Negatywną opinię o polityce zagranicznej prezydenta Dudy mają natomiast zwolennicy PO.

TABELA 20

Potencjalne elektoraty partii politycznych	Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie polityki zagranicznej?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	92	1	6
PO	41	51	8
PSL	72	20	8
Kukiz'15	67	17	17
Nowoczesna	46	39	15
Niezdecydowani, na kogo głosować	39	32	29
Niegłosujący	57	18	25

Jeśli chodzi o ocenę działalności prezydenta Dudy w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa kraju, to, poza wyborcami PiS, w większości pozytywnie oceniają ją jeszcze zwolennicy Kukiz'15 oraz PSL, a także ponad połowa osób biernych politycznie. Natomiast trzy piąte wyborców PO i Nowoczesnej negatywnie ocenia działalność prezydenta w dziedzinie obronności kraju.

TABELA 21

Potencjalne elektoraty partii politycznych	Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa kraju – jako zwierzchnika sił zbrojnych?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	82	7	10
PO	37	60	3
PSL	60	32	8
Kukiz'15	67	25	8
Nowoczesna	31	59	10
Niezdecydowani, na kogo głosować	39	37	24
Niegłosujący	51	23	26

Podobnie zróżnicowane są oceny w elektoratach partyjnych w najbardziej kontrowersyjnie ocenianej dziedzinie – stanowionego w Polsce prawa. Zwolennicy PiS niemal jednogłośnie pozytywnie oceniają działania prezydenta w tym zakresie. Dobrze zdanie na ten temat ma także ponad połowa wyborców Kukiz'15 i PSL. Nieco częściej pozytywnie niż negatywnie wypowiadają się w tej kwestii osoby bierne politycznie, niebiorące udziału w wyborach. Natomiast prawie cztery piąte wyborców PO oraz niespełna trzy czwarte zwolenników Nowoczesnej, a także ponad połowa niezdecydowanych, na kogo głosować, uważa, że Andrzej Duda nie sprawdził się w roli strażnika konstytucji i negatywnie ocenia jego działania w dziedzinie prawodawstwa.

TABELA 22

Potencjalne elektoraty partii politycznych	Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie stanowionego w Polsce prawa – jako strażnika konstytucji?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	90	4	7
PO	19	78	3
PSL	52	36	12
Kukiz'15	51	41	8
Nowoczesna	23	72	5
Niezdecydowani, na kogo głosować	25	53	22
Niegłosujący	45	32	23

Elektorat PiS jest jednoznacznie przekonany, że Andrzej Duda jest lepszym prezydentem niż Lech Wałęsa, Aleksander Kwaśniewski i Bronisław Komorowski. Jedynie w przypadku Lecha Kaczyńskiego zwolennicy partii kierowanej przez jego brata mieli co do tego większe wątpliwości. Wyborcy PSL, ugrupowania Kukiz'15 oraz respondenci bierni politycznie w większości lub większej części uznają przewagę Andrzeja Dudy na Bronisławem Komorowskim, Lechem Wałęsą, a także Lechem Kaczyńskim. Są oni również przekonani o wyższości obecnej prezydentury nad prezydenturą Aleksandra Kwaśniewskiego, jednak to przekonanie podzielane jest relatywnie najslabiej. Natomiast wyborcy PO jednoznacznie uznają, że Andrzej Duda jest zdecydowanie gorszym prezydentem od Aleksandra Kwaśniewskiego, Bronisława Komorowskiego, Lecha Wałęsy i Lecha Kaczyńskiego. Zwolennicy Nowoczesnej również w większości sądzą, że Andrzej Duda sprawdza się na stanowisku głowy państwa gorzej niż wszyscy jego poprzednicy. Niezdecydowani wyborcy, których chcieliby wziąć udział w wyborach, ale nie wiedzą, na kogo by zagłosowali, mają z kolei opinie na ten temat w największym stopniu podzielone – nieco częściej uznają, że obecny prezydent sprawuje swój urząd lepiej niż Lech Kaczyński i Bronisław Komorowski, minimalnie częściej uznają jego przewagę nad Lechem Wałęsą, ale uznają, że jest słabszym prezydentem niż Aleksander Kwaśniewski.

TABELA 23

Potencjalne elektoraty partii politycznych	Czy ogólnie rzecz biorąc, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda jest lepszym czy gorszym prezydentem od Lecha Wałęsy?		
	Lepszym	Gorszym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	90	3	7
PO	27	57	16
PSL	65	13	22
Kukiz'15	42	33	25
Nowoczesna	21	59	21
Niezdecydowani, na kogo głosować	30	27	43
Niegłosujący	51	20	29

TABELA 24

Potencjalne elektoraty partii politycznych	Czy ogólnie rzecz biorąc, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda jest lepszym czy gorszym prezydentem od Aleksandra Kwaśniewskiego ?		
	Lepszym	Gorszym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	89	5	6
PO	19	72	9
PSL	44	30	26
Kukiz'15	43	35	22
Nowoczesna	33	56	10
Niezdecydowani, na kogo głosować	32	37	31
Niegłosujący	44	29	27

TABELA 25

Potencjalne elektoraty partii politycznych	Czy ogólnie rzecz biorąc, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda jest lepszym czy gorszym prezydentem od Lecha Kaczyńskiego ?		
	Lepszym	Gorszym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	60	16	25
PO	32	52	16
PSL	50	21	29
Kukiz'15	60	11	30
Nowoczesna	21	62	18
Niezdecydowani, na kogo głosować	39	26	36
Niegłosujący	47	22	32

TABELA 26

Potencjalne elektoraty partii politycznych	Czy ogólnie rzecz biorąc, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda jest lepszym czy gorszym prezydentem od Bronisława Komorowskiego ?		
	Lepszym	Gorszym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	96	1	4
PO	24	66	10
PSL	67	17	17
Kukiz'15	73	14	14
Nowoczesna	33	59	8
Niezdecydowani, na kogo głosować	42	33	25
Niegłosujący	56	20	24

Prezydent Andrzej Duda cieszy się dużym zaufaniem społecznym, choć porównując jego oceny do notowań Aleksandra Kwaśniewskiego czy Bronisława Komorowskiego z okresu ich kadencji, trzeba stwierdzić, że poziom tego zaufania jest wyraźnie niższy.

Polacy deklarują, że prezydent Duda sprawuje swój urząd mniej więcej tak, jak się spodziewali, lub lepiej, niż można było oczekiwać. Większość ankietowanych uważa, że dobrze się sprawdza w tej roli. Choć większa część badanych uznaje, że prezydent Andrzej Duda w swych działaniach kieruje się przede wszystkim interesami kraju, nie zaś partii, z której się wywodzi, to jednak niewiele mniejszy

odsetek sądzi, że prezydent pozostał politykiem partyjnym i przede wszystkim realizuje interesy PiS. Podzielone są opinie na temat wpływu prezydenta Andrzeja Dudy na atmosferę życia publicznego w Polsce – podobny odsetek respondentów uważa, że działania prezydenta tonują konflikty i spory w życiu publicznym, co jest zdania, że przeciwnie – sprzyjają one konfliktom i narastaniu sporów oraz walki politycznej.

Pozytywnie oceniane są poszczególne aspekty działalności obecnego prezydenta. Najlepsze zdanie Polacy mają o sposobie pełnienia funkcji reprezentacyjnej oraz o prowadzonej przez niego polityce zagranicznej. Ponad połowa badanych dobrze ocenia działalność prezydenta Dudy jako zwierzchnika sił zbrojnych oraz jego decyzje w dziedzinie stanowionego w Polsce prawa. Krytyczną opinię o działalności prezydenta Dudy jako strażnika konstytucji wyraziła ponad jedna trzecia ankietowanych.

Prezydent Andrzej Duda jest uznawany za lepszego prezydenta, niż wszyscy jego poprzednicy. Czy także w przyszłości utrzyma tę pozycję, trudno powiedzieć, bowiem z doświadczeń jego poprzedników na tym stanowisku wynika, że oceny publiczności bywają zmienne.

Obecny prezydent zyskał przede wszystkim zaufanie elektoratu prosocjalnego, tego, który wspiera również rządzącą partię. Cieszy się poparciem własnego elektoratu i elektoratu PiS. Dość pozytywnie oceniany jest przez zwolenników ugrupowania Kukiz'15, a także PSL oraz osoby bierne politycznie. Krytyczne zdanie na temat prezydentury Andrzeja Dudy mają natomiast zwolennicy jego konkurenta z II tury wyborów – Bronisława Komorowskiego, a także elektoraty PO, Nowoczesnej oraz grupa wyborców niezdecydowanych, na kogo głosować.

Opracował

Krzysztof Pankowski

TABELA 1

		Niedługo upływa połowa kadencji prezydenta Andrzeja Dudy. Jak Pan(i) ocenia tę prezydenturę? Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda dobrze czy też źle wykonuje swoje obowiązki?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
Ogółem		69	25	6	950
Płeć	Mężczyźni	69	26	5	446
	Kobiety	69	24	6	504
Wiek	18–24 lata	65	25	10	73
	25–34	69	22	9	184
	35–44	68	28	4	177
	45–54	65	27	9	142
	55–64	69	29	3	173
	65 lat i więcej	76	21	3	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	82	13	5	377
	Miasto do 19 999	67	26	7	136
	20 000 – 99 999	66	28	6	187
	100 000 – 499 999	60	32	8	148
	500 000 i więcej mieszk.	45	50	5	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	83	14	3	180
	Zasadnicze zawodowe	78	16	6	233
	Średnie	68	25	8	289
	Wyższe	53	42	5	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	52	42	6	101
	Średni personel, technicy	60	21	19	35
	Pracownicy adm.-biurowi	61	29	11	65
	Pracownicy usług	62	27	10	77
	Robotnicy wykwalifikowani	70	20	10	97
	Robotnicy niewykwalifik.	82	10	8	41
	Rolnicy	92	5	3	46
	Pracujący na własny rach.	56	43	1	42
	Bezrobotni	69	23	8	29
	Emeryci	72	26	3	251
	Renciści	87	13		44
	Uczniowie i studenci	76	19	5	36
	Gospodynie domowe i inni	75	23	2	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	66	27	7	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	57	33	10	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	61	29	9	251
	prywatnym gosp. rolnym	92	5	3	47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	86	11	3	80
	Od 650 zł do 999 zł	73	20	7	108
	Od 1000 zł do 1399 zł	81	17	2	160
	Od 1400 zł do 1999 zł	69	27	4	156
	2000 zł i więcej	54	38	8	227
Ocena własnych war. mater.	Źle	62	34	3	58
	Średnie	75	19	6	305
	Dobre	67	27	6	587
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	85	11	4	46
	Raz w tygodniu	79	17	4	455
	1–2 razy w miesiącu	71	23	6	117
	Kilka razy w roku	59	34	7	209
	W ogóle nie uczestniczy	41	48	11	115
Poglądy polityczne	Lewica	45	51	4	150
	Centrum	63	32	6	236
	Prawica	85	14	1	366
	Trudno powiedzieć	67	18	15	186

TABELA 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, Andrzej Duda sprawuje urząd prezydenta:				Liczba osób
		lepiej, niż się Pan(i) spodziewał(a)	mniej więcej tak, jak się Pan(i) spodziewał(a)	gorzej, niż się Pan(i) spodziewał(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		31	43	22	5	949
Płeć	Mężczyźni	32	41	23	4	446
	Kobiety	29	45	21	5	503
Wiek	18–24 lata	36	46	9	9	73
	25–34	35	42	16	7	184
	35–44	29	51	20	0	177
	45–54	23	43	28	5	142
	55–64	25	43	27	5	172
	65 lat i więcej	36	35	25	5	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	34	48	14	4	376
	Miasto do 19 999	28	40	25	7	136
	20 000 – 99 999	33	39	24	5	187
	100 000 – 499 999	32	42	24	3	148
	500 000 i więcej mieszk.	15	38	40	6	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	36	42	16	6	180
	Zasadnicze zawodowe	33	44	18	6	233
	Średnie	31	42	21	6	288
	Wyższe	25	43	30	2	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	16	48	33	2	101
	Średni personel, technicy	30	29	19	22	35
	Pracownicy adm.-biurowi	34	43	17	6	65
	Pracownicy usług	32	46	16	7	77
	Robotnicy wykwalifikowani	30	42	23	5	97
	Robotnicy niewykwalifik.	39	43	12	6	41
	Rolnicy	33	54	12		46
	Pracujący na własny rach.	24	40	31	5	42
	Bezrobotni	32	38	20	9	29
	Emeryci	31	38	28	3	251
	Renciści	42	40	14	4	44
	Uczniowie i studenci	28	51	13	7	36
	Gospodynie domowe i inni	37	49	14	1	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	29	42	24	5	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	25	42	29	4	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	28	44	21	7	250
	prywatnym gosp. rolnym	37	52	12		47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	37	45	11	6	80
	Od 650 zł do 999 zł	31	48	15	6	108
	Od 1000 zł do 1399 zł	34	48	17	1	159
	Od 1400 zł do 1999 zł	34	36	27	3	156
	2000 zł i więcej	26	40	30	4	227
Ocena własnych war. mater.	Złe	37	32	30	1	58
	Średnie	27	47	21	5	304
	Dobre	32	42	22	5	587
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	39	37	12	13	46
	Raz w tygodniu	33	48	16	3	454
	1–2 razy w miesiącu	27	53	16	4	117
	Kilka razy w roku	31	36	28	5	209
	W ogóle nie uczestniczy	20	27	46	6	115
Poglądy polityczne	Lewica	13	39	46	2	150
	Centrum	24	49	25	2	236
	Prawica	43	44	13	1	366
	Trudno powiedzieć	30	37	15	17	186

TABELA 3

		Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda sprawując swój urząd, przy podejmowaniu decyzji:			Liczba osób
		kieruje się przede wszystkim interesami kraju	kieruje się przede wszystkim interesami sił politycznych, z których się wywodzi	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		47	41	13	950
Płeć	Mężczyźni	49	41	10	446
	Kobiety	45	40	15	504
Wiek	18–24 lata	34	45	22	73
	25–34	50	35	15	184
	35–44	41	47	11	176
	45–54	42	44	14	142
	55–64	53	41	7	173
	65 lat i więcej	51	35	13	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	56	30	14	378
	Miasto do 19 999	43	44	13	135
	20 000 – 99 999	47	40	13	187
	100 000 – 499 999	39	51	11	148
	500 000 i więcej mieszk.	29	59	12	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	54	25	21	180
	Zasadnicze zawodowe	54	33	13	231
	Średnie	44	44	12	290
	Wyższe	39	53	8	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	34	54	12	101
	Średni personel, technicy	43	36	21	36
	Pracownicy adm.-biurowi	42	48	10	65
	Pracownicy usług	40	41	19	77
	Robotnicy wykwalifikowani	47	44	9	96
	Robotnicy niewykwalifik.	62	20	18	41
	Rolnicy	48	38	13	46
	Pracujący na własny rach.	39	43	18	42
	Bezrobotni	53	36	12	29
	Emeryci	49	40	10	251
	Renciści	63	31	6	44
	Uczniowie i studenci	35	38	27	36
	Gospodynie domowe i inni	56	35	10	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	44	45	12	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	37	46	17	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	43	43	14	250
	prywatnym gosp. rolnym	49	37	13	47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	58	28	14	80
	Od 650 zł do 999 zł	50	36	14	108
	Od 1000 zł do 1399 zł	55	35	10	160
	Od 1400 zł do 1999 zł	51	38	11	155
	2000 zł i więcej	38	55	7	227
Ocena własnych war. mater.	Złe	48	48	4	58
	Średnie	43	39	18	305
	Dobre	48	41	11	587
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	66	19	15	46
	Raz w tygodniu	56	32	12	455
	1–2 razy w miesiącu	46	42	12	118
	Kilka razy w roku	36	52	13	207
	W ogóle nie uczestniczy	22	64	13	115
Poglądy polityczne	Lewica	17	76	7	150
	Centrum	37	54	9	236
	Prawica	69	23	8	367
	Trudno powiedzieć	39	31	30	184

TABELA 4

		Jak Pan(i) sądzi, czy działania prezydenta Andrzeja Dudy:				Liczba osób
		sprzyjają osłabianiu sporów i konfliktów w życiu politycznym kraju	sprzyjają narastaniu sporów i konfliktów politycznych	nie mają większego wpływu na atmosferę życia politycznego w kraju	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		27	26	36	12	951
Płeć	Mężczyźni	29	26	35	10	447
	Kobiety	26	26	36	13	504
Wiek	18–24 lata	19	25	39	16	73
	25–34	24	29	38	9	184
	35–44	25	31	31	12	178
	45–54	25	25	35	15	142
	55–64	30	23	38	8	173
	65 lat i więcej	33	20	34	12	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	28	19	42	11	378
	Miasto do 19 999	22	29	30	18	136
	20 000 – 99 999	34	26	32	8	187
	100 000 – 499 999	25	30	34	12	148
	500 000 i więcej mieszk.	20	39	31	11	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	30	17	37	16	180
	Zasadnicze zawodowe	28	23	31	18	233
	Średnie	25	25	40	10	290
	Wyższe	26	36	33	5	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	36	34	6	101
	Średni personel, technicy	27	15	45	14	36
	Pracownicy adm.-biurowi	31	28	29	12	65
	Pracownicy usług	20	31	32	17	77
	Robotnicy wykwalifikowani	25	22	39	14	97
	Robotnicy niewykwalifik.	34	31	25	10	41
	Rolnicy	35	16	39	11	46
	Pracujący na własny rach.	13	39	43	5	42
	Bezrobotni	27	21	35	17	29
	Emeryci	30	25	34	11	251
	Renciści	49	4	35	12	44
	Uczniowie i studenci	18	29	33	20	36
	Gospodynie domowe i inni	20	24	45	11	85
	inst. państw., publicznej	31	24	33	12	127
Pracuje w:	spółce właścicieli prywatnych i państwa	25	33	33	9	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	21	31	35	12	251
	prywatnym gosp. rolnym	33	15	41	10	47
	Do 649 zł	30	20	33	18	80
Dochody na jedną osobę	Od 650 zł do 999 zł	28	16	38	17	108
	Od 1000 zł do 1399 zł	29	18	42	11	160
	Od 1400 zł do 1999 zł	26	31	33	11	156
	2000 zł i więcej	25	36	33	6	227
Ocena własnych war. mater.	Złe	33	17	44	6	58
	Średnie	24	23	37	16	305
	Dobre	28	28	34	10	588
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	44	17	27	11	46
	Raz w tygodniu	29	21	38	12	455
	1–2 razy w miesiącu	20	22	48	10	118
	Kilka razy w roku	29	32	29	10	209
	W ogóle nie uczestniczy	16	42	27	16	115
Poglądy polityczne	Lewica	13	46	35	6	150
	Centrum	15	32	42	12	236
	Prawica	43	17	34	6	367
	Trudno powiedzieć	23	18	31	27	186

TABELA 5

		Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Andrzej Duda dobrze czy też źle reprezentuje Polskę za granicą?					Liczba osób
		Zdecydowanie dobrze	Raczej dobrze	Raczej źle	Zdecydowanie źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		27	50	9	5	9	951
Płeć	Mężczyźni	32	48	8	5	7	447
	Kobiety	22	51	10	5	11	504
Wiek	18–24 lata	26	51	12	2	8	73
	25–34	17	64	7	3	8	184
	35–44	23	46	11	9	11	178
	45–54	28	48	10	5	10	142
	55–64	31	46	10	6	8	173
	65 lat i więcej	37	43	8	3	10	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	33	51	7	2	7	378
	Miasto do 19 999	23	49	8	8	12	136
	20 000 – 99 999	25	51	9	3	11	187
	100 000 – 499 999	24	50	11	8	7	148
	500 000 i więcej mieszk.	21	40	19	7	13	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	35	47	2	5	10	180
	Zasadnicze zawodowe	27	53	9	4	7	233
	Średnie	25	53	7	3	11	290
	Wyższe	24	44	17	6	9	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	45	17	6	9	101
	Średni personel, technicy	8	72	7	2	11	36
	Pracownicy adm.-biurowi	19	41	10	8	23	65
	Pracownicy usług	21	52	9	7	12	77
	Robotnicy wykwalifikowani	22	58	9	4	8	97
	Robotnicy niewykwalifik.	33	48	8	3	8	41
	Rolnicy	35	53	7		5	46
	Pracujący na własny rach.	24	40	10	13	13	42
	Bezrobotni	17	57	12	7	7	29
	Emeryci	34	44	10	4	8	251
	Renciści	48	28	12	2	10	44
	Uczniowie i studenci	23	64	9		5	36
	Gospodynie domowe i inni	25	62	3	7	3	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	23	48	10	4	16	127
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	17	46	17	8	12	88
	sekt. prywat. poza rolnict.	23	52	10	6	9	251
	prywatnym gosp. rolnym	37	52	7		5	47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	27	54	7	2	10	80
	Od 650 zł do 999 zł	26	54	7	2	11	108
	Od 1000 zł do 1399 zł	39	42	10	5	4	160
	Od 1400 zł do 1999 zł	29	48	8	6	10	156
	2000 zł i więcej	22	47	15	6	11	227
Ocena własnych war. mater.	Źłe	36	45	8	4	7	58
	Średnie	23	52	10	3	12	305
	Dobre	29	49	9	6	8	588
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	47	39	3		11	46
	Raz w tygodniu	33	53	6	3	6	455
	1–2 razy w miesiącu	25	49	14	3	9	118
	Kilka razy w roku	20	46	12	7	15	209
	W ogóle nie uczestniczy	12	46	17	14	10	115
Poglądy polityczne	Lewica	10	44	28	12	6	150
	Centrum	15	60	10	5	9	236
	Prawica	48	42	4	3	3	367
	Trudno powiedzieć	14	56	4	2	23	186

TABELA 6

		Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie polityki zagranicznej?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		64	21	15	951
Płeć	Mężczyźni	66	22	12	447
	Kobiety	61	20	18	504
Wiek	18–24 lata	53	23	24	73
	25–34	61	20	20	184
	35–44	63	25	12	178
	45–54	60	20	20	142
	55–64	69	22	9	173
	65 lat i więcej	70	17	13	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	72	15	13	378
	Miasto do 19 999	64	20	16	136
	20 000 – 99 999	60	23	17	187
	100 000 – 499 999	59	26	16	148
	500 000 i więcej mieszk.	45	33	22	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	67	14	18	180
	Zasadnicze zawodowe	72	15	14	233
	Średnie	63	20	17	290
	Wyższe	54	32	13	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	54	29	17	101
	Średni personel, technicy	64	16	20	36
	Pracownicy adm.-biurowi	54	22	23	65
	Pracownicy usług	58	23	19	77
	Robotnicy wykwalifikowani	61	20	19	97
	Robotnicy niewykwalifik.	76	10	14	41
	Rolnicy	86	5	9	46
	Pracujący na własny rach.	54	34	12	42
	Bezrobotni	58	21	22	29
	Emeryci	67	21	13	251
	Renciści	80	14	6	44
	Uczniowie i studenci	47	21	32	36
	Gospodynie domowe i inni	71	23	7	85
	inst. państw., publicznej	59	19	22	127
Pracuje w:	spółce właścicieli prywatnych i państwa	56	28	16	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	59	24	17	251
	prywatnym gosp. rolnym	86	5	9	47
	Do 649 zł	76	13	11	80
Dochody na jedną osobę	Od 650 zł do 999 zł	67	18	15	108
	Od 1000 zł do 1399 zł	74	17	9	160
	Od 1400 zł do 1999 zł	65	19	15	156
	2000 zł i więcej	54	29	17	227
Ocena własnych war. mater.	Źle	65	27	8	58
	Średnie	64	19	17	305
	Dobre	64	21	15	588
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	78	6	16	46
	Raz w tygodniu	75	14	11	455
	1–2 razy w miesiącu	66	19	15	118
	Kilka razy w roku	49	28	23	209
	W ogóle nie uczestniczy	37	43	20	115
Poglądy polityczne	Lewica	41	47	12	150
	Centrum	58	28	14	236
	Prawica	83	10	7	367
	Trudno powiedzieć	53	11	36	186

TABELA 7

		Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa kraju – jako zwierzchnika sił zbrojnych?			Liczba osób
		Dobrze %	Źle %	Trudno powiedzieć %	
Ogółem		57	28	15	949
Płeć	Mężczyźni	62	28	9	445
	Kobiety	52	27	20	504
Wiek	18–24 lata	47	25	28	72
	25–34	58	21	21	184
	35–44	54	34	12	177
	45–54	53	30	17	142
	55–64	59	32	9	173
	65 lat i więcej	63	24	13	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	66	19	15	377
	Miasto do 19 999	59	28	13	136
	20 000 – 99 999	55	29	16	187
	100 000 – 499 999	49	35	16	146
	500 000 i więcej mieszk.	35	49	16	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	66	18	16	180
	Zasadnicze zawodowe	64	20	15	233
	Średnie	54	29	17	287
	Wyższe	46	40	13	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	48	39	13	101
	Średni personel, technicy	47	30	22	35
	Pracownicy adm.-biurowi	40	34	25	65
	Pracownicy usług	50	23	27	76
	Robotnicy wykwalifikowani	66	25	9	97
	Robotnicy niewykwalifik.	69	13	17	41
	Rolnicy	78	14	9	46
	Pracujący na własny rach.	46	42	13	42
	Bezrobotni	52	26	22	29
	Emeryci	60	28	12	251
	Renciści	64	27	9	44
	Uczniowie i studenci	41	29	30	36
	Gospodynie domowe i inni	64	22	13	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	55	25	20	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	47	37	16	88
	sekt. prywat. poza rolnict.	51	31	17	250
	prywatnym gosp. rolnym	78	13	8	47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	67	13	20	80
	Od 650 zł do 999 zł	57	27	17	108
	Od 1000 zł do 1399 zł	68	25	7	160
	Od 1400 zł do 1999 zł	61	25	14	156
	2000 zł i więcej	47	41	12	226
Ocena własnych war. mater.	Źle	49	39	12	58
	Średnie	57	26	17	305
	Dobre	58	27	15	586
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	66	13	21	46
	Raz w tygodniu	66	21	12	454
	1–2 razy w miesiącu	59	26	15	117
	Kilka razy w roku	47	37	17	209
	W ogóle nie uczestniczy	33	47	20	115
Poglądy polityczne	Lewica	37	57	6	150
	Centrum	51	34	15	236
	Prawica	74	17	9	365
	Trudno powiedzieć	49	17	33	186

TABELA 8

		Jak Pan(i) ocenia działania prezydenta Andrzeja Dudy w dziedzinie stanowionego w Polsce prawa – jako strażnika konstytucji?			Liczba osób
		Dobrze %	Źle %	Trudno powiedzieć %	
Ogółem		52	36	13	949
Płeć	Mężczyźni	56	35	8	445
	Kobiety	48	36	16	504
Wiek	18–24 lata	38	34	28	72
	25–34	52	32	17	184
	35–44	49	41	10	177
	45–54	51	37	11	142
	55–64	54	39	7	173
	65 lat i więcej	58	31	11	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	61	25	15	377
	Miasto do 19 999	48	38	13	136
	20 000 – 99 999	54	34	11	187
	100 000 – 499 999	44	44	11	146
	500 000 i więcej mieszk.	30	62	8	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	57	22	21	180
	Zasadnicze zawodowe	60	27	13	233
	Średnie	52	37	11	287
	Wyższe	40	52	9	249
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	39	50	10	101
	Średni personel, technicy	49	35	16	35
	Pracownicy adm.-biurowi	36	47	17	65
	Pracownicy usług	52	24	24	76
	Robotnicy wykwalifikowani	55	35	10	97
	Robotnicy niewykwalifik.	55	22	23	41
	Rolnicy	72	19	9	46
	Pracujący na własny rach.	37	52	11	42
	Bezrobotni	55	27	18	29
	Emeryci	55	36	9	251
	Renciści	62	32	6	44
	Uczniowie i studenci	28	38	34	36
	Gospodynie domowe i inni	66	29	5	85
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	47	37	16	125
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	47	42	11	88
	sekt. prywat. poza rolnict.	45	40	15	250
	prywatnym gosp. rolnym	68	18	13	47
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	66	20	14	80
	Od 650 zł do 999 zł	57	31	12	108
	Od 1000 zł do 1399 zł	56	32	12	160
	Od 1400 zł do 1999 zł	53	39	8	156
	2000 zł i więcej	43	48	8	226
Ocena własnych war. mater.	Źle	47	48	4	58
	Średnie	51	32	17	305
	Dobre	53	36	11	586
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	73	14	13	46
	Raz w tygodniu	61	28	11	454
	1–2 razy w miesiącu	57	32	11	117
	Kilka razy w roku	43	44	13	209
	W ogóle nie uczestniczy	20	64	17	115
Poglądy polityczne	Lewica	24	71	4	150
	Centrum	42	46	12	236
	Prawica	76	18	5	365
	Trudno powiedzieć	38	29	33	186